

man ønsker, at der ikke udstedes Svendebrev, uden at der er aflagt Fagprøve. — Endelig maa der vel ogsaa lægges en ikke lille Betydning i den Garanti, der ligger i Fagprøven, for, at Mester og Lærling søge at faa det bedst mulige Udbytte ud af Læretiden. — Med disse faa Bemærkninger skal jeg blot anbefale det høje Ting at stemme mod Flertallets Ændringsforslag under Nr. 48, 49, og 50.

Hvad Afsnit VII angaar, har jeg sluttet mig til Forslaget om, at det skal udgaa, i Haab om, at der skulde komme en særlig Lov, som jeg mener bedre og fyldigere vilde kunne ordne dette Spørgsmaal.

Ordføreren (Koch): Jeg skal følge den højtærede Formands og, som jeg er overbevist om, ogsaa det høje Tings Ønske om at fatte mig i den største Korthed, men der er dog et Par Ord, som jeg vil tillade mig at bemærke til den højtærede Minister angaaende hans Stilling til den Del af Lovforslaget, der nu foreligger.

Jeg finder det meget naturligt, at den ærede Minister ogsaa hvad tvungne Fagprøver angaar tager Ordet for det af Regeringen forelagte Forslag. Det vilde være underligt, om det ikke var Tilfældet. Den ærede Minister udtalte, at naar Almenvellet fordrer det, maa de tvungne Fagprøver kunne finde Sted, og at det er en Skønssag, samt at det er Lovgivningsmagten, der skal skønne derover. Jeg maa erkende, at det er rigtigt, at naar Lovgivningsmagten skønner, at Almenvellet fordrer det, bøje vi os alle sammen derfor, men det er jo netop det, som vi forhandle om i dette Øjeblik, om der er Anledning for Lovgivningsmagten til at skønne derhen, at Almenvellet fordrer, at disse Svendprøver skulle aflægges. Nu skal jeg paa den anden Side villig indrømme, at man med Hensyn til dette Spørgsmaal om Almenvellet, hvor det er paakaldt i Henhold til, hvad der er nævnt i Grundloven, oftere er gaaet overmaade vidt. Jeg skal henvise til Spørgsmaalet om Ekspropriation, hvor man i mange Tilfælde har skønnet, at det var rigtigt at ekspropriere, skønt det ikke absolut kunde siges, at Almenvellet fordrede det. Altsaa, det er her det høje Tings Opgave at skønne over, hvorvidt Almenvellet fordrer, at disse faa uduelige, der blive tilbage, efter at en stor Mængde har aflagt Svendprøver, tvinges til at blive uden for de egentlige Arbejdsgivere, saa at de maa se, hvorledes de kunne klare sig i Samfundet, eller om man maa sige, at Almenvellet ikke fordrer,

at man udøver denne Tvang imod dem. Jeg har den Opfattelse, at Almenvellet ikke fordrer det; men som sagt, det er en Skønssag, og jeg skal ikke spille flere Ord derpaa. — Hvad angaar Lærlingeforholdet, som ogsaa den højtærede Minister med Føje nævnte, Forholdet mellem Mestre og Lærlinge og mellem Mestre og Svende, skal jeg bemærke, at Indførelsen af fastere Forhold, end der for Tiden finder Sted, har jeg allerede forrige Gang, jeg havde Ordet, erkendt, er af de Ting, der overmaade let lade sig ændre ved en Revision af Lærlingeloven. Der hører det naturligere hen end ved denne Lejlighed.

Til det ærede 1ste Medlem for 9de Kreds (Stilling), hvis Varme for Sagen jeg fuldt ud erkender saavel som hans Berettigelse til at fremsætte de Udtalelser, han fremkom med, vil jeg sige, at jeg synes, at det er et tarveligt Resultat at komme til efter de store Udtalelser, der tidligere havde lydt derom; naar man nu siger, at kan det ikke gavne, kan det heller ikke skade, at vi gøre det Forsøg. Ja, det er sandt, men det er et Spørgsmaal, om det er værdigt for Lovgivningsmagten at gøre et Forsøg, hvorom man ikke har erkendt, at det vil gøre Gavn, selv om man tror, at det ikke vil gøre Skade. Jeg tror, at det snarest maa henregnes til den Art Foretagender, der vilde fremme den Humbug, som det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, talte om. For det første tror jeg, at hele den Begejstring for tvungne Fagprøver, som var til Stede i 1890 og de første Aar af Halvfemserne, da vi talte derom i Næringslovkommissionen, er i dette Øjeblik bleven kølnet — derom er jeg overbevist — men selv om den maatte være til Stede, er det min Frygt, at Lovgivningsmagten her skal række Haand til noget, hvor man her som andetsteds vil sige, at man har faaet Stene for Brød og ikke faaet, hvad man ønskede. — Dermed skal jeg paa Grund af den fremrykkede Tid slutte, idet jeg selvfølgelig anbefaler det højtærede Ting at følge Udvalget eller dets Flertal, men tillige at stemme for det Ændringsforslag, der er stillet af Mindretallet under Nr. 79, og som staar i Forbindelse med det tidligere vedtagne Forslag under Nr. 19.

Formanden: Det er meddelt mig, at Mindretallet tager Ændringsforslaget under Nr. 65 til § 36 tilbage. Jeg skal spørge, om nogen optager det. (Ophold). Da det ikke er Tilfældet, er det bortfaldet.